

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 20 juni 2023
Registratie nummer : GZDGWB933075/933087
Voorstelnummer : RV2023-058
Portefeuillehouder : Burgemeester
Bijlage(n) : 4
Onderwerp : Jaarstukken 2022 en begroting 2024 'Veiligheidsregio Gelderland-Zuid'

Onderwerp

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna VRGZ)

Beslispunten

1. Voor de jaarstukken 2022 een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur VRGZ kenbaar te maken.
2. Voor de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 een inhoudelijke zienswijze aan het dagelijks bestuur VRGZ kenbaar te maken, ten aanzien van:
 - a. de afweging om de toename kapitaallasten te dekken met een verhoogde gemeentelijke bijdrage;
 - b. de wijze waarop deze verhoogde bijdrage verdeeld wordt.

Inleiding

Samenvatting jaarrekening 2022

De concept jaarrekening 2022 van de VRGZ bestaat uit het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) waarvoor de voornaamste dekking de gemeentelijke bijdragen zijn en het programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV). Dit laatste wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars.

Financieel C&R

Het programma C&R laat een totale last van 59.301.000 euro zien, waarvan 42.352.000 euro wordt gedekt uit gemeentelijke bijdragen. De concept jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van 567.000 euro. Voorgesteld wordt om een bedrag van 297.000 euro toe te voegen aan de algemene reserve C&R voor het verbeteren van het weerstandsvermogen en 270.000 euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve Prijsstijgingen voor de (gedeeltelijke) dekking van de gestegen kosten in 2023. Aan de deelnemende gemeenten wordt dan niets uitgekeerd.

Risico's en weerstandsvermogen C&R

Met de voorgestelde toevoeging aan de algemene reserve bedraagt deze 2.978.000 euro en dit is gelijk aan de vastgestelde norm van 5% van de baten. Ten aanzien van de risico's en het weerstandsvermogen wordt opgemerkt dat de ratio tussen weerstandscapaciteit en risico's 0,45 is (was in de jaarrekening 2021 nog 0,62). Het weerstandsvermogen voor C&R is dus ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de risico's zich voordoen zullen er bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de gemeentelijke bijdrage hoger.

Inhoudelijk

Zoals beschreven staat in de samenvatting van de begroting 2024, ziet de VRGZ veel forse prijsstijgingen haar kant op komen. Dit geldt voor zowel de begroting 2024, als de begrotingswijziging 2023. Om die reden is het logisch om het weerstandsvermogen te verbeteren door 270.000 euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve Prijsstijgingen. Dit biedt de VRGZ de mogelijkheid om zelf een vorm van financiële stabiliteit te organiseren. Het voorkomt ook dat de VRGZ extra bijdragen bij gemeenten moet gaan ophalen.

Samenvatting begroting 2024

Financieel C&R

De concept begroting 2024 van de VRGZ laat een totale last van 62.633.000 euro zien voor het programma C&R, wat voor een bedrag van 48.761.000 euro wordt gedekt door gemeentelijke bijdragen. Daarnaast is er een begrotingswijziging voor 2023 opgenomen met indexering, wat voor West Betuwe een incidentele verhoging van 314.375 euro betekent. Bij dit bedrag wordt ervan uitgegaan dat de eerdergenoemde 270.000 euro toegevoegd wordt aan de bestemmingsreserve Prijsstijgingen.

In de concept begroting zijn geen nieuwe bezuinigingen of taakstellingen opgenomen. De concept begroting 2024 laat voor de gemeente West Betuwe, ten opzichte van de oude ramingen, structureel een toename zien van ongeveer 557.000 euro in 2024 oplopend tot 608.000 euro vanaf 2027. Hiervan kan 504.000 euro worden opgevangen binnen de stelpost Prijsstijgingen. Het resterende nadeel bedraagt 52.300 euro in 2024 oplopend tot 104.200 euro vanaf 2027. Dit nadeel wordt door het volgende veroorzaakt:

- **Formatie adviesaanvragen:** om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is een uitbreiding van de formatie van het team Veilig bouwen nodig. Het aantal adviezen is sinds 2017 met 35% gestegen (van 1.400 naar 1.900), terwijl de formatie ongewijzigd is gebleven. Dit resulteert in een toename van de lasten met 90.000 euro (nadeel West Betuwe: 8.885 euro);
- **Stijging vrijwilligersvergoedingen:** zoals in de Jaarstukken 2022 en de Kaderbrief 2024 is aangegeven blijken het veranderende klimaat met extremer weer (zoals droogte en wind) en de energietransitie invloed te hebben op zowel het aantal incidenten als de complexiteit en gemiddelde inzetduur per incident. Dit leidt tot een structurele stijging van de vrijwilligersvergoedingen met 440.000 euro (nadeel West Betuwe: 43.436 euro);
- **Stijging kapitaallasten kazernes:** als gevolg van de technische staat, locatie, duurzaamheid en toekomstbestendigheid van een aantal kazernes zal de komende jaren circa 1 kazerne per jaar vervangen moeten worden. Omdat de kazernes bij de overdracht van gemeenten aan VRGZ in 2013 tegen de (lagere) boekwaarde zijn overgedragen en niet tegen de (hogere) marktwaarde zullen de kapitaallasten met ingang van 2025 jaarlijks structureel met 175.000 euro stijgen (nadeel West Betuwe: oplopend van 17.276 euro tot 51.828 euro structureel).

Inhoudelijk

Zowel de formatie van adviesaanvragen op het gebied van Veilig bouwen als de stijging van vrijwilligersvergoedingen is een toename als gevolg van de noodzakelijke operationele groei. Niet instemmen met deze toenames in kosten staat om die reden vrijwel gelijk aan het snijden in de operationele kracht van de VRGZ, wat ten koste gaat van de (fysieke) veiligheid in zowel de regio als de gemeente West Betuwe.

De stijging van de kapitaallasten van kazernes is ook een logisch gevolg van de manier waarop kazernes bij de regionalisering zijn overdragen aan de VRGZ. Mede als reactie op onze zienswijze op de Kaderbrief 2024, wordt in de meerjarenraming voorgesteld om dit vanaf 2025 te compenseren door middel van een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. Het alternatief hiervan is het versoberen van de huisvestingsuitgangspunten. Bij de verhoging van de gemeentelijke bijdrage wordt in deze meerjarenraming uitgegaan van verdeling conform huidige verdeelsleutel. Dit wordt door ons als niet logisch of rechtvaardig beschouwd, aangezien deze prijsstijging rechtstreeks te herleiden is naar specifieke gemeenten.

In hoeverre het verhogen van de gemeentelijke bijdrage de juiste keuze is, moet blijken uit verdere onderbouwing hiervan, vanuit de VRGZ. Het is op dit moment namelijk niet duidelijk wat 'soberdere uitgangspunten' inhouden.

Samenvatting

De jaarrekening 2022 sluit af met een positief resultaat van 567.000 euro. Voorgesteld wordt om 297.000 euro hiervan toe te voegen aan de algemene reserve C&R en 270.000 aan de bestemmingsreserve Prijsstijgingen.

De begroting 2024 bevat een begrotingswijziging voor 2023. Voor West Betuwe betekent dit een incidentele verhoging van 314.375 euro, ervan uitgaande dat de bestemmingsreserve Prijsstijgingen aangevuld wordt.

De begroting 2024 laat een structurele toename in de bijdrage voor West Betuwe zien van 557.000 euro in 2024, waarvan 504.000 euro opgevangen wordt binnen de stelpost Prijsstijgingen. Het resterend nadeel bedraagt 52.300 euro voor 2024. De oorzaken hiervoor zijn:

- Formatie adviesaanvragen team Veilig Bouwen.
- Stijging vrijwilligersvergoedingen door groter aantal en langere duur van inzetten.
- Stijging kapitaallasten kazernes.

Deze oorzaken zijn logisch. De wijze waarop de laatste gedekt wordt is dat echter niet.

Besluitgeschiedenis

- Zienswijze op de Kaderbrief 2024, d.d. 7 maart 2023

Beoogd effect

Invloed en grip op de gemeenschappelijke regeling door uw gemeenteraad zijn controlerende rol uit te laten voeren.

Argumenten

1.1 De VRGZ ziet veel forse prijsstijgingen haar kant op komen, waardoor zij een grotere reserve nodig heeft

Dit zorgt ervoor dat de VRGZ zelf een vorm van financiële stabiliteit kan organiseren. Dit voorkomt dat zij extra bijdragen bij gemeenten moet ophalen.

2.1 De beschikbare informatie is ontoereikend om een standpunt in te nemen over de eventuele extra gemeentelijke bijdrage in 2025

In de meerjarenraming 2025-2027 is het voorstel opgenomen om de gemeentelijke bijdrage per 2025 te verhogen, als gevolg van de toenemende kapitaallasten. Het alternatief bestaat uit een versobering van de huisvestingsuitgangspunten. Wat deze versobering exact inhoudt, is echter niet duidelijk. Daarom is de beschikbare informatie ontoereikend om een standpunt in te nemen.

2.2 In de begroting wordt bij de dekking van de toenemende kapitaallasten uitgegaan van de huidige verdeelsleutel

De toename van de kapitaallasten is echter rechtstreeks te herleiden naar specifieke gemeenten, die ten tijde van de regionalisering te weinig kapitaallasten hebben overgedragen aan de VRGZ. Door deze lage hoeveelheid kapitaallasten die vanuit de betreffende gemeenten zijn overgedragen, betaalt West Betuwe jaarlijks relatief veel, wat tevens als geheel meegenomen wordt bij indexering. Om die reden is het niet rechtvaardig om de toenemende kapitaallasten ook te dekken conform huidige verdeelsleutel. In dat geval betaalt West Betuwe meermalen te veel.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Jaarrekening 2022

Wat is begroot voor West Betuwe in 2022	Wat is opgenomen in onze jaarrekening 2022	Wat is het uiteindelijke resultaat voor West Betuwe	Wat is het verschil voor West Betuwe
4.181.843	4.181.843	4.181.843	0

Begroting 2024

	2024	2025	2026	2027
Wat hebben we nu geraamd	4.257.048	4.257.048	4.257.048	4.257.048
Wat wordt gevraagd van West Betuwe	4.813.574	4.830.850	4.848.126	4.865.402
Wat wordt er meer gevraagd	- 556.526	- 573.802	- 591.078	- 608.354
Indexering t.l.v. stelpost Prijsstijgingen	504.205	504.205	504.205	504.205
Financieel effect voor West Betuwe	- 52.321	- 69.597	- 86.873	- 104.149

Verklaring toename	2024	2025	2026	2027
Toename formatie adviesaanvragen	- 8.885	- 8.885	- 8.885	- 8.885
Stijging vrijwilligersvergoedingen	- 43.436	- 43.436	- 43.436	- 43.436
Stijging kapitaallasten kazernes	0	- 17.276	- 34.552	- 51.828
Financieel effect voor West Betuwe	- 52.321	- 69.597	- 86.873	- 104.149

De financiële gevolgen van de begroting 2024 zullen, na vaststelling door het algemeen bestuur van de VRGZ, meegenomen worden in onze begroting 2024.

Communicatie en participatie

Er is een conceptbrief opgesteld voor het dagelijks bestuur waarin uw zienswijze bekend zal worden gemaakt.

Uitvoering/Planning

Na besluitvorming van uw gemeenteraad zal een brief naar het dagelijks bestuur van de VRGZ worden gezonden. De reacties van de verschillende gemeenten worden tijdens de vergadering van het algemeen bestuur in september 2023 besproken.

Evaluatie

Terugkoppeling van de besluitvorming van de jaarstukken en begroting zal via de kwartaalrapportages verbonden partijen aan uw gemeenteraad worden teruggekoppeld.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Begroting wordt ongewijzigd vastgesteld	Financieel	Middel	Middel	Indienen zienswijze en afstemming met regiogemeenten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris,
Philip Bosman

de burgemeester,
Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 mei 2023.

Gelet op artikel 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Voor de jaarstukken 2022 een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur VRGZ kenbaar te maken.
2. Voor de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 een inhoudelijke zienswijze aan het dagelijks bestuur VRGZ kenbaar te maken, ten aanzien van:
 - i. de afweging om de toename kapitaallasten te dekken met een verhoogde gemeentelijke bijdrage;
 - ii. de wijze waarop deze verhoogde bijdrage verdeeld wordt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 20 juni 2023, nummer 2023-058,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop